Gemeente **leudal**

Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum 13 december 2022 **Agendapunt**

Onderwerp septembercirculaire 2022
Portefeuillehouder(s) De heer drs. H. van Helden (wethouder)

Inhoudelijk voorstel

Met Prinsjesdag is de septembercirculaire 2022 gepubliceerd door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De septembercirculaire 2022 geeft een geactualiseerd beeld van de omvang van het gemeentefonds, gebaseerd op de Miljoenennota 2023 van het Rijk.

Hierna wordt ingegaan op de Leudalse situatie met betrekking tot het gemeentefonds. De landelijke ontwikkelingen zijn als aparte bijlage opgenomen. De middelen uit het gemeentefonds zijn vrij besteedbaar voor de gemeente.

Onderstaand worden de mutaties van de circulaire opgesplitst in een aantal onderdelen. Deze worden vervolgens kort toegelicht. In onderdeel "8 Financiële samenvatting" wordt per onderdeel aangegeven hoe de mutatie financieel wordt verwerkt in de begroting.

Gemeentefonds naar Leudalse situatie

Totaal effect septembercirculaire

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	(Bedragen x 1) 2026
1 Voorgaande jaren	18.927	-32.329					
2 Accresontwikkeling			-	662.651	810.584	883.241	2.525.663
3 Voorschot onderuitputting BCF			533.671	-	-	-	0
4 Taakmutaties			819.550	9.770	-1.280	-73.315	-70.055
5 Middelen participatie (IU)			15.973	-	-	-	-
6 Decentralisatie uitkeringen			607.310	28.881	28.904	28.904	28.686
7 Overige mutaties			93.821	147.105	-95.932	-254.222	-346.820
Totaal	**18.927**	**-32.329**	**2.070.325**	**848.407**	**742.276**	**584.608**	**2.137.474**

1. Afrekening voorgaande jaren

De afrekening van voorgaande jaren heeft te maken met actualisatie van aantallen en het verlagen van de uitkeringsfactor met 2 punten. Het effect voor Leudal over 2020 en 2021 samen bedraagt € 13.402 negatief.

2. Accres

Het accres laat voor de jaarschijven 2023 tot en met 2026 een positief beeld zien. Dit resulteert in een voordelig effect voor de gemeente conform onderstaande tabel.

	2022	2023	2024	2025	(Bedragen x 1) 2026
Accresontwikkeling	-	662.651	810.584	883.241	2.525.663

Het accres voor 2022-2025 is voor het volumedeel (aantallen) landelijk vastgezet. Wel is er een stijging in verband met het loon-prijsdeel (gewicht/prijs). In 2026 wordt eenmalig een extra bedrag toegevoegd, voor Leudal € 1.547.516, in verband met de nieuwe financieringssystematiek vanaf 2026. Dit is de reden van het hogere bedrag (€ 2.525.663) in bovenstaande tabel in 2026. In de meicirculaire 2022 bleek een forse daling van het accres als gevolg van de nog in te voeren nieuwe financieringssystematiek, ook wel het ravijnjaar genoemd. Door de eenmalige toevoeging in 2026 wordt het ravijnjaar gedempt.

3. Voorschot onderuitputting BTW compensatiefonds (BCF)

Het BTW compensatiefonds is een apart onderdeel binnen de rijksbegroting waaruit gemeenten BTW kunnen compenseren. Het BCF kent een plafond. Jaarlijks wordt in de septembercirculaire een inschatting gemaakt van de over-/onderuitputting en afgerekend met de gemeenten. Voor 2022 wordt een onderuitputting van het BCF verwacht en daarom wordt het restant als voorschot toegevoegd aan de algemene uitkering. Dit heeft een positief effect voor de gemeente Leudal van € 533.671.

Gemeente leudal

4. Taakmutaties
In de septembercirculaire zijn er diverse mutaties ten aanzien van de taakmutaties opgenomen. Ook vindt er een correctie plaats van de bedragen zoals deze uit de meicirculaire bleken. Het effect voor de gemeente Leudal wordt weergegeven als totaal. Bij het onderdeel financiële samenvatting is een uitsplitsing van de taakmutaties opgenomen en per taakmutatie een voorstel voor de wijze van verwerking.

(Bedragen x 1)

	2022	2023	2024	2025	2026
taakmutaties	819.550	9.770	-1.280	-73.315	-70.055

5. Middelen participatie (IU)
De uitkering in het kader van de integratie uitkering (IU) Participatiewet is voor 2022 gewijzigd voor het onderdeel WSW. Het bedrag van € 15.973 wordt 1-op-1 doorbetaald aan Westrom.

6. Decentralisatie uitkeringen
In de septembercirculaire zijn er diverse mutaties ten aanzien van de decentralisatie uitkeringen opgenomen. Bij het onderdeel financiële samenvatting is per uitkering een voorstel voor de wijze van verwerking opgenomen.

(Bedragen x 1)

	2022	2023	2024	2025	2026
decentralisatie uitkeringen	607.310	28.881	28.904	28.904	28.686

7. Overige mutaties
Onder de overige mutaties zijn afrondingsverschillen opgenomen. Tevens heeft de landelijke en lokale actualisatie van de aantallen (hoeveelheidsveranderingen) invloed op de uitkering. Het totaal effect bedraagt:

(Bedragen x 1)

	2022	2023	2024	2025	2026
overige mutaties	93.821	147.105	-95.932	-254.222	-346.820

Overige mededelingen in de septembercirculaire
Correctie fouten in septembercirculaire
Nadat de circulaire is gepubliceerd heeft het ministerie geconstateerd dat er een fout in de berekening is geslopen met als gevolg dat de uitkeringsfactor vanaf 2023 structureel 8 punten te hoog is. Voor Leudal leidt dit dan tot een structureel nadeel van afgerond € 400.000 per jaar.
Bij de taakmutatie "Participatie: Regeling vergoeding individuele plaatsing en steun (IPS)" en "Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten" is een foutieve verdeling van de gewichten (bedrag per maatstaf) gehanteerd.

Faciliteitenbesluit
In de septembercirculaire is de aankondiging gedaan dat de vergoeding in verband met het faciliteitenbesluit opvangcentra wordt verwerkt in de decembercirculaire.

De financiële effecten uit bovenstaande mededelingen worden door het Rijk verwerkt in de decembercirculaire 2022.

Beschermd wonen
De invoering van het woonplaatsbeginsel en het objectieve verdeelmodel beschermd wonen waren voorzien voor 1 januari 2023. Dit blijkt niet haalbaar en is uitgesteld. Meer informatie volgt in de meicirculaire 2023.

Gemeente leudal

Financiële paragraaf
Onderstaand wordt de voorgestelde verwerking van de circulaire gegeven. Deze is volledig gebaseerd op de verwerking zoals deze normaliter gebeurd. De verwerking van de septembercirculaire betreft de mutaties in de algemene uitkering inclusief de integratie uitkeringen en decentralisatie uitkeringen. Kenmerkend van deze uitkeringen is de volledige beleids- en bestedingsvrijheid voor de raad. Van de voorgestelde verwerking kan derhalve altijd worden afgeweken (zoals ook beschreven in de raadsinformatiebrief van 17 maart 2020 met nummer LE2020UIT/0693). Belangrijk om te vermelden is dat saldi uit voorgaande jaren en het huidige jaar worden gestort dan wel onttrokken aan de egalisatiereserve gemeentefonds. Bij deze reserve is een maximum vastgesteld van 2% van de algemene uitkering van de afgelopen 6 jaar. Op dit moment is het maximum derhalve een bedrag van € 1.234.295. Dit maximum is op dit moment bereikt. Boven dit maximum wordt een positief saldo toegevoegd aan het begrotingssaldo. Hieronder wordt aangegeven of iets wordt verrekend met de egalisatiereserve gemeentefonds. Op het einde wordt bekeken hoe de stand van deze reserve gemuteerd moet worden in verband met de maximum omvang.

Financiële verwerking van de circulaire
1. Voorgaande jaren
Het effect over 2020 en 2021 is € 13.402 negatief. Standaard wordt dit gemuteerd in de egalisatiereserve gemeentefonds.

2. Accres
Dit bedrag is een onderdeel van het resultaat van de circulaire. Voor de jaren 2023 e.v. worden de saldi, zoals gebruikelijk, gemuteerd met het begrotingssaldo.
De aangekondigde correctie van de uitkeringsfactor vanaf 2023 in de decembercirculaire 2022 zal t.z.t. ook worden gemuteerd met het begrotingssaldo.

3. Voorschot onderuitputting BCF
Dit bedrag (€ 533.671) is een onderdeel van het resultaat van de circulaire. Aangezien het enkel betrekking heeft op het jaar 2022 wordt dit, zoals gebruikelijk, gestort in de egalisatiereserve gemeentefonds.

4. Taakmutaties
Bij taakmutaties is nu nog niet inzichtelijk welke kosten dit met zich meebrengt voor de gemeente. Per post wordt derhalve een afweging gemaakt wat er met het genoemde bedrag moet gebeuren. In onderstaand overzicht is per post de voorgestelde verwerking opgenomen.

(Bedragen x €1)

	2022	2023	2024	2025	2026
1 Energietoeslag, inclusief correctie	791.465				
2 Landelijke vreemdelingen voorziening	-9.119				
3 Asiel (inburgering)	39.357	86.164	68.156		
4 Continuïteitsregeling cruciale jeugdzorg (correctie)	958				
5 Prenataal huisbezoek (correctie)	146				
6 BRP en BSN 2021 en 2022	-3.257				
7 Participatie IPS regeling		-11.291			
8 Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten		-49.795	-53.293	-56.434	-54.065
9 Bijdrage centrale financiering GDI		-15.308	-16.143	-16.881	-15.990
Totaal	**819.550**	**9.770**	**-1.280**	**-73.315**	**-70.055**

1. Toevoegen aan het exploitatiebudget voor de uitkering van de toeslag.
2. Muteren in de egalisatiereserve gemeentefonds algemeen deel. Dit betreft een verlenging van de pilot Landelijke vreemdelingen voorziening t/m 31 december 2022. De pilot wordt gezamenlijk bekostigd door het Rijk en de gemeenten. Daarom vindt een uitname uit het gemeentefonds plaats.
3. Toevoegen aan de egalisatiereserve gemeentefonds onderdeel taakmutaties. Door een hogere instroom van inburgeraars zijn extra middelen ter beschikking gesteld voor passende ondersteuning voor de integratie.
4. Muteren in de egalisatiereserve gemeentefonds algemeen deel. Dit betreft een correctie uit de meicirculaire 2022.

Gemeente **leudal**

5. Muteren in de egalisatiereserve gemeentefonds algemeen deel. Dit betreft een correctie uit de meicirculaire 2022.
6. Muteren in de egalisatiereserve gemeentefonds algemeen deel. Voor het gebruik maken van de centrale voorzieningen Basisregistratie personen (BRP) en Burgerservicenummer (BSN) betalen de gemeenten een bijdrage. Deze wordt jaarlijks verrekend met het gemeentefonds.
7. Muteren in het begrotingssaldo. Dit betreft de regeling vergoeding individuele plaatsing en steun (IPS) voor de gemeentelijk doelgroep. De uitvoering is opgedragen aan GGZ-instellingen. Voor het gemeentelijk deel wordt het gemeentefonds gekort. Inmiddels heeft het ministerie kenbaar gemaakt dat een verkeerd gewicht (bedrag) is verwerkt in de circulaire. De correctie zal plaatsvinden in de decembercirculaire.
8. Muteren in het begrotingssaldo. De uitvoering is opgedragen aan de sociale verzekeringsbank (SVB). Voor het gemeentelijk deel wordt het gemeentefonds gekort. Inmiddels heeft het ministerie kenbaar gemaakt dat ook bij dit onderdeel een verkeerd gewicht (bedrag) is verwerkt in de circulaire. De correctie zal plaatsvinden in de decembercirculaire.
9. Muteren in het begrotingssaldo. De uitvoering van de generieke digitale infrastructuur (GDI) is vanaf 2023 centraal ondergebracht bij het ministerie van BZK. Voor het gemeentelijk deel wordt het gemeentefonds gekort.

5. Middelen participatie (IU)

Voor de periode 1 januari tot 1 april 2022 stelt het kabinet extra middelen ter beschikking in verband met exploitatietekorten van de sociale werkbedrijven als gevolg van de coronapandemie. Het bedrag van € 15.973 wordt 1-op-1 doorbetaald aan de Westrom. Daarom wordt dit bedrag toegevoegd aan het exploitatiebudget van de WSW.

6. Decentralisatie uitkeringen (DU)

(Bedragen x €1)

	2022	2023	2024	2025	2026
1 Voorschoolse voorziening peuters	402				
2 Maatschappelijke begeleiding statushouders	90.060				
3 Invoeringskosten Omgevingswet	432.974				
4 Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb)	71.011	28.881	28.904	28.904	28.686
5 Leerlingenvervoer Oekraïne	12.863				
Totaal	**607.310**	**28.881**	**28.904**	**28.904**	**28.686**

1. Muteren in de egalisatiereserve gemeentefonds algemeen deel.
2. Reserveren in het onderdeel taakmutaties van de egalisatiereserve gemeentefonds.
3. Reserveren in het onderdeel taakmutaties van de egalisatiereserve gemeentefonds.
4. Reserveren in het onderdeel taakmutaties van de egalisatiereserve gemeentefonds.
5. Toevoegen aan het exploitatiebudget met betrekking tot opvang vluchtelingen Oekraïne.

7. Overige mutaties

Deze worden gemuteerd in het begrotingssaldo. Het gaat hierbij om afrondingsverschillen en financiële effecten als gevolg van landelijke en lokale actualisaties van aantallen.

(Bedragen x €1)

	2022	2023	2024	2025	2026
1 Bevolkingsdaling	-19.766	-	-	-	-
2 Ontwikkelingen uitkeringsfactor en uitkeringsbasis	-184.479	441.767	257.251	135.883	102.194
3 Hoeveelheidsverschillen	438.190	-38.347	-64.842	-68.857	-92.909
4 Actualisatie WOZ waarden	-140.125	-256.315	-288.341	-321.739	-356.570
5 Afrondingsverschillen	1	-	-	491	465
Totaal	**93.821**	**147.105**	**-95.932**	**-254.222**	**-346.820**

Gemeente **leudal**

Effect begrotingssaldo

Uitgaande van de verwerking zoals hierboven vermeld, is onderstaande het resultaat van deze circulaire (laatste regel). In de eerste regel het effect van de septembercirculaire zoals deze ook in de 1e tabel van "2. Inleiding/ aanleiding inclusief beoogd resultaat" is opgenomen.

(Bedragen x €1)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Resultaat voor verwerking	18.927	-32.329	2.070.325	848.407	742.276	584.608	2.137.474
4.1 Energietoeslag			-791.465				
4.3 Asiel passende ondersteuning			-39.357	-86.164	-68.156		
5 Participatie WSW			-15.973				
6.1 Maatschappelijke begeleiding statushouders			-90.060				
6.2 Invoeringskosten Omgevingswet			-432.974				
6.3 Wet kwaliteitsborging bouw			-71.011	-28.881	-28.904	-28.904	-28.686
6.4 Leerlingenvervoer Oekraïne			-12.863				
Totaal na verwerking	**18.927**	**-32.329**	**616.622**	**733.362**	**645.216**	**555.704**	**2.108.788**

Voorgesteld wordt om de resultaten na verwerking voor de jaren 2020 en 2021 en 2022 (laatste regel) van in totaliteit € 603.219 toe te voegen aan het begrotingssaldo 2022 aangezien de egalisatiereserve gemeentefonds het vastgestelde maximum heeft bereikt.
Vanaf 2023 worden de saldi verwerkt in het begrotingssaldo van het betreffende jaar.

De voorgestelde verwerking leidt tot de volgende nieuwe stand van het begrotingssaldo:

	2022	2023	2024	2025	2026
Primaire begroting 2022-2025	-1.171.772	-148.242	99.530	735.896	735.896
Mutaties kadernota 2022-2025	-447.123	1.035	-50.163	142.238	142.238
Mutaties na kadernota voor begroting	1.070.282	592.259	279.189	302.806	302.806
Mutaties bij begroting 2022-2025	-338.620	1.216.825	1.122.002	1.008.853	1.008.853
Stand begroting na raadsbesluit begroting 2022-20	**-887.233**	**1.661.877**	**1.450.558**	**2.189.793**	**2.189.793**
Mutaties voor 1e raadsrapportage 2022	2.140.589	1.120.352	669.502	319.037	312.209
Resultaat 1e raadsrapportage 2022	-103.349	80.804	48.654	-100.853	725.778
Bijstellingen raadsbesluiten na 1e raadsrapp	-265.416	-92.754	-99.746	-101.258	-168.500
Meicirculaire 2022	1.425.839	6.124.384	6.699.598	8.677.048	4.095.974
Bijstelling kaderbrief en zomernota	0	-7.990.758	-7.678.025	-7.304.089	-7.581.888
Stand voor 2e raadsrapportage 2022	**2.310.430**	**903.905**	**1.090.541**	**3.679.678**	**-426.634**
Resultaat 2e raadsrapportage 2022	-74.591	530.970	147.438	75.242	44.222
Begrotingssaldo na 2e raadrapportage 2022	**2.235.839**	**1.434.875**	**1.237.979**	**3.754.920**	**-382.412**
B1Bijstelling verbonden partijen		-8.194	36.752		
B2 Bijstelling Lijst subsidie		-105.253			
B3 Afval		208.557			
Begrotingssaldo na begroting 2023-2026	**2.235.839**	**1.529.985**	**1.274.731**	**3.754.920**	**-382.412**
B&W 3698 Omnibuzz		-60.063	-62.687	-65.314	-68.161
B&W 3704 Motie Afval		-150.000			
Septembercirculaire 2022	603.220	733.362	645.216	555.704	2.108.788
Begrotingssaldo	**2.839.059**	**2.053.284**	**1.857.260**	**4.245.310**	**1.658.215**

Hoewel de meerjarenbegroting er door de septembercirculaire positiever uit komt te zien, wordt nog steeds een winstwaarschuwing afgegeven. Het Rijk heeft aangegeven dat in de decembercirculaire 2022 een correctie zal plaatsvinden voor de fouten in de septembercirculaire. Voor Leudal is de inschatting dat dit ongeveer € 400.000 per jaar nadelig is. In de begroting 2023-2026 zijn nog taakstellingen opgenomen van € 191.000 in 2023 oplopend tot structureel € 615.000 vanaf 2026.

Gemeente **leudal**

Indien deze taakstellingen niet (volledig) worden gerealiseerd heeft dit effect op het begrotingssaldo. Tevens kan het beeld met iedere circulaire wisselen, waardoor het verstandig is niet alle begrotingssaldo volledig te benutten. Wat er nu bijkomt, kan er in december of mei zomaar weer vanaf gaan. Tot slot zijn in de begroting nog enkele P.M. posten zijn opgenomen. Denk hierbij aan onderwerpen als de omgevingswet, bibliotheekwerk, speelruimtebeleid en de uitkomsten uit het integraal huisvestingsplan voor onderwijs. Hiervoor dient ook naar de toekomst toe structureel ruimte beschikbaar te zijn om uitvoering te geven aan onze opgaven. Het is derhalve niet zo dat op dit moment weer alles mogelijk is zonder een goede afweging te maken tussen verschillende keuzes.

Inkoopparagraaf
Niet van toepassing

Personele paragraaf
Niet van toepassing

Communicatieparagraaf
Niet van toepassing

Bijlage(n)
Landelijke ontwikkelingen septembercirculaire 2022

Heythuysen, 7 november 2022

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,

De gemeentesecretaris, De burgemeester,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts D.H. Schmalschläger